

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)

z dnia 5 maja 2015 r. *

Skarga o stwierdzenie nieważności — Wprowadzenie w życie wzmocnionej współpracy —
Stworzenie jednolitego systemu ochrony patentowej — Rozporządzenie (UE) nr 1257/2012 —
Artykuł 118 akapit pierwszy TFUE — Podstawa prawna — Artykuł 291 TFUE —
Przekazanie uprawnień organom spoza Unii Europejskiej — Zasady autonomii i jednolitego stosowania
prawa Unii

W sprawie C-146/13

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie nieważności na podstawie art. 263 TFUE, wniesioną w dniu
22 marca 2013 r.,

Królestwo Hiszpanii, reprezentowane przez E. Chamizo Llatas i S. Centeno Huertę, działające
w charakterze pełnomocników,

strona skarżąca,

przeciwko

Parlamentowi Europejskiemu, reprezentowanemu przez M. Gómez-Leal, M. Dean i U. Rösslein,
działających w charakterze pełnomocników,

Radzie Unii Europejskiej, reprezentowanej przez T. Middletona, F. Florinda Gijóna, M. Baltę oraz
L. Grønfeldt, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranym przez:

Królestwo Belgii, reprezentowane przez C. Pochet, J.C. Halleux i T. Materne'a, działających
w charakterze pełnomocników,

Republikę Czeską, reprezentowaną przez M. Smolka i J. Vlácilu, działających w charakterze
pełnomocników,

Królestwo Danii, reprezentowane przez C. Thorninga i M. Wolff, działających w charakterze
pełnomocników,

Republikę Federalną Niemiec, reprezentowaną przez T. Henzego, M. Möllera i J. Kemper,
działających w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: hiszpański.

Republikę Francuską, reprezentowaną przez G. de Bergues'a, F.X. Bréchota, D. Colasa i N. Rouam, działających w charakterze pełnomocników,

Wielkie Księstwo Luksemburga,

Węgry, reprezentowane przez M. Fehéra i K. Szíjjártó, działających w charakterze pełnomocników,

Królestwo Niderlandów, reprezentowane przez M. Bulterman i J. Langer, działających w charakterze pełnomocników,

Królestwo Szwecji, reprezentowane przez A. Falk, C. Meyer-Seitz i U. Persson, działające w charakterze pełnomocników,

Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, reprezentowane przez M. Holta, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez J. Stratford, QC, i T. Mitchesona, barrister,

Komisję Europejską, reprezentowaną przez I. Martínez del Peral, T. van Rijna, B. Smuldersa i F. Bulsta, działających w charakterze pełnomocników,

interwenienci,

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: V. Skouris, prezes, K. Lenaerts, wiceprezes, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič (sprawozdawca), A. Ó Caoimh, C. Vajda i S. Rodin, prezesi izb, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits, E. Jarašiūnas, C.G. Fernlund i J.L. da Cruz Vilaça, sędziowie,

rzecznik generalny: Y. Bot,

sekretarz: M. Ferreira, główny administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 1 lipca 2014 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 18 listopada 2014 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 W skardze Królestwo Hiszpanii żąda stwierdzenia nieważności rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2012 z dnia 17 grudnia 2012 r. wprowadzającego wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej (Dz.U. L 361, s. 1, zwanego dalej „zaskarżonym rozporządzeniem”).
- 2 Rozporządzenie to zostało przyjęte przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej w następstwie decyzji Rady 2011/167/UE z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie upoważnienia do podjęcia wzmocnionej współpracy w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej (Dz.U. L 76, s. 53, zwanej dalej „decyzją o wzmocnionej współpracy”).

Ramy prawne

Prawo międzynarodowe

Konwencja o udzielaniu patentów europejskich

- 3 Artykuł 2 Konwencji o udzielaniu patentów europejskich (konwencji o patencie europejskim), która została podpisana w Monachium w dniu 5 października 1973 r. i weszła w życie w dniu 7 października 1977 r., w brzmieniu znajdującym zastosowanie do niniejszego sporu (zwanej dalej „KPE”), zatytułowany „Patent europejski”, stanowi:

„(1) Patenty udzielone na mocy niniejszej konwencji noszą nazwę patentów europejskich.

(2) Patent europejski posiada w każdym umawiającym się państwie, dla którego został udzielony, ten sam skutek i podlega tym samym warunkom, co patent krajowy udzielony przez to państwo, chyba że niniejsza konwencja stanowi inaczej”.

- 4 Artykuł 142 KPE, zatytułowany „Patenty jednolite”, przewiduje:

„(1) Grupa umawiających się państw, która w porozumieniu szczególnym postanowiła, że patent europejski udzielony na te państwa ma jednolity charakter na całych ich terytoriach, może postanowić, że patent europejski może być udzielony jedynie w stosunku do wszystkich tych państw łącznie.

(2) Jeżeli jakakolwiek grupa umawiających się państw skorzysta z upoważnienia zawartego w ust. 1, wówczas mają zastosowanie przepisy niniejszej części”.

- 5 Artykuł 143 KPE, zatytułowany „Wydziały specjalne Europejskiego Urzędu Patentowego” (zwanego dalej „EPO”), stanowi:

„(1) Grupa umawiających się państw może powierzyć [EPO] dodatkowe zadania.

(2) Dla realizacji dodatkowych zadań w ramach [EPO] mogą zostać utworzone specjalne wydziały, wspólne dla grupy umawiających się państw. Wydziałami specjalnymi kieruje prezes [EPO]; przepisy art. 10 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio”.

- 6 Artykuł 145 KPE, zatytułowany „Komisja specjalna Rady Administracyjnej”, określa:

„(1) Grupa umawiających się państw może utworzyć komisję specjalną Rady Administracyjnej dla celów nadzorowania działalności wydziałów specjalnych utworzonych na podstawie art. 143 ust. 2; [EPO] oddaje do jej dyspozycji taki personel, pomieszczenia i wyposażenie, jakie mogą być niezbędne dla wykonywania jej obowiązków. Prezes [EPO] odpowiada za działalność wydziałów specjalnych przed komisją specjalną Rady Administracyjnej.

(2) Skład, kompetencje i funkcje komisji specjalnej określa grupa umawiających się państw”.

- 7 Zgodnie z art. 146 KPE:

„Jeżeli [EPO] powierzone zostały na mocy art. 143 zadania dodatkowe, grupa umawiających się państw pokrywa wydatki poniesione przez Organizację przy wykonywaniu tych zadań. Jeżeli dla wykonywania tych dodatkowych zadań utworzone zostały w [EPO] specjalne wydziały, grupa pokrywa wydatki na personel, pomieszczenia i wyposażenie powierzone tym wydziałom. Przepisy art. 39 ust. 3 i 4, art. 41 i art. 47 stosuje się odpowiednio”.

- 8 Artykuł 147 KPE, zatytułowany „Wpłaty z tytułu opłat za utrzymanie w mocy patentów europejskich [o jednolitym skutku]”, przewiduje:

„Jeśli grupa umawiających się państw ustaliła wspólną taryfę opłat za utrzymanie w mocy patentów europejskich, wówczas procentowy udział, o którym mowa w art. 39 ust. 1, oblicza się na podstawie wspólnej taryfy opłat; kwota minimalna, o której mowa w art. 39 ust. 1, ma zastosowanie do patentów jednolitych. Przepisy art. 39 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio”.

Porozumienie w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego

- 9 Artykuł 23 Porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego, podpisanego w Brukseli w dniu 19 lutego 2013 r. (Dz.U. C 175, s. 1, zwanego dalej „porozumieniem JSP”), stanowi:

„Działania Sądu są bezpośrednio przypisywane każdemu umawiającemu się państwu członkowskiemu z osobna, również do celów art. 258 [TFUE], 259 [TFUE] i 260 TFUE, oraz wspólnie wszystkim umawiającym się państwom członkowskim”.

- 10 Artykuł 89 ust. 1 porozumienia JSP określa:

„Niniejsze porozumienie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r. lub w pierwszym dniu czwartego miesiąca po złożeniu trzynastego dokumentu ratyfikacyjnego lub aktu przystąpienia zgodnie z art. 84, w tym przez trzy państwa członkowskie, w których największa liczba patentów europejskich pozostawała w mocy w roku poprzedzającym rok, w którym miało miejsce podpisanie porozumienia, lub w pierwszym dniu czwartego miesiąca po dacie wejścia w życie zmian do rozporządzenia [Parlamentu Europejskiego i Rady] (UE) nr 1215/2012 [z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 351, s. 1)] dotyczących jego związku z niniejszym porozumieniem, w zależności od tego, które wydarzenie nastąpi później”.

Prawo Unii

- 11 Motywy 1, 4, 7, 9 16, 20, 24 i 25 zaskarżonego rozporządzenia brzmią następująco:

„(1) Stworzenie warunków prawnych, które umożliwią przedsiębiorstwom dostosowanie działalności w zakresie produkcji i dystrybucji ponad granicami krajowymi oraz zapewnią im większy wybór i większe możliwości, przyczynia się do osiągnięcia celów Unii określonych w art. 3 ust. 3 [TUE]. Jednolity system ochrony patentowej na rynku wewnętrznym lub co najmniej na znacznej jego części powinien stanowić jeden z instrumentów prawnych, jakie mają do swojej dyspozycji przedsiębiorstwa

[...]

(4) Jednolita ochrona patentowa będzie sprzyjać postępowi naukowo-technicznemu i funkcjonowaniu rynku wewnętrznego poprzez ułatwienie dostępu do systemu patentowego, obniżenie jego kosztów i zapewnienie jego bezpieczeństwa pod względem prawnym. Poprawi ona również poziom ochrony patentowej poprzez umożliwienie uzyskania jednolitej ochrony patentowej na terytorium uczestniczących państw członkowskich oraz wyeliminuje koszty i komplikacje, które napotykały przedsiębiorstwa w całej Unii. Jednolita ochrona patentowa powinna być dostępna dla właścicieli patentu europejskiego zarówno z uczestniczących państw członkowskich, jak i z innych państw, bez względu na ich przynależność państwową, miejsce zamieszkania lub siedzibę czy miejsce prowadzenia działalności.

[...]

(7) Jednolity system ochrony patentowej powinien zostać osiągnięty poprzez nadanie jednolitego skutku patentom europejskim na etapie po udzieleniu patentu na mocy niniejszego rozporządzenia i w odniesieniu do wszystkich uczestniczących państw członkowskich. Główną cechą patentu europejskiego o jednolitym skutku powinien być jego jednolity charakter, tj. zapewnienie jednolitej ochrony i taki sam skutek we wszystkich uczestniczących państwach członkowskich. W konsekwencji patent europejski o jednolitym skutku powinien być ograniczany, przenoszony lub unieważniany lub powinien wygasać tylko w odniesieniu do wszystkich uczestniczących państw członkowskich. Powinna istnieć możliwość udzielenia licencji na patent europejski o jednolitym skutku w odniesieniu do wszystkich lub części terytoriów uczestniczących państw członkowskich. W celu zapewnienia jednolitego zakresu przedmiotowego ochrony wynikającej z jednolitej ochrony patentowej, jednolity skutek powinny mieć tylko patenty europejskie udzielone w odniesieniu do wszystkich uczestniczących państw członkowskich z tym samym zestawem zastrzeżeń. Ponadto jednolity skutek nadawany patentowi europejskiemu powinien mieć charakter pomocniczy i powinno się uznać, że skutek ten nie powstał w zakresie, w jakim podstawowy patent europejski został unieważniony lub ograniczony.

[...]

(9) Patent europejski o jednolitym skutku powinien przyznawać swojemu właścicielowi prawo do uniemożliwienia jakiegokolwiek osobie trzeciej popełnienia czynów, przed którymi patent zapewnia ochronę. Należy to zapewnić przez utworzenie Jednolitego Sądu Patentowego. W sprawach nieobjętych niniejszym rozporządzeniem ani rozporządzeniem Rady (UE) nr 1260/2012 z dnia 17 grudnia 2012 r. wprowadzającym wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej w odniesieniu do mających zastosowanie ustaleń dotyczących tłumaczeń [(Dz.U. L 361, s. 89)] zastosowanie powinny mieć postanowienia [KPE], [porozumienia JSP], łącznie z jego postanowieniami określającymi zakres tego prawa i jego ograniczenia, oraz prawo krajowe, w tym przepisy prawa prywatnego międzynarodowego.

[...]

(16) Grupa państw członkowskich, która korzysta z postanowień części IX [KPE], może powierzyć zadania [EPO] i ustanowić komisję specjalną Rady Administracyjnej Europejskiej Organizacji Patentowej (zwaną dalej »komisją specjalną«).

[...]

(20) Odpowiednia wysokość i sposób podziału opłat za utrzymanie patentu w mocy powinny być ustalone w celu zapewnienia pełnego pokrycia wszystkich kosztów zadań związanych z jednolitą ochroną patentową, powierzonych [EPO], ze środków uzyskanych z tytułu patentów europejskich o jednolitym skutku, a także zapewnienia zrównoważonego budżetu Europejskiej Organizacji Patentowej dzięki przychodom z opłat za utrzymanie patentu w mocy oraz opłatom uiszczanym na rzecz tej organizacji na etapie poprzedzającym udzielenie patentu.

[...]

(24) Jurysdykcja w zakresie patentów europejskich o jednolitym skutku powinna zostać ustanowiona i uregulowana w akcie prawnym ustanawiającym jednolity system rozstrzygania sporów patentowych mający zastosowanie do patentów europejskich i patentów europejskich o jednolitym skutku.

(25) Powołanie Jednolitego Sądu Patentowego rozpatrującego sprawy związane z patentem europejskim o jednolitym skutku ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania tego patentu, spójności orzecznictwa i większej pewności prawa oraz opłacalności dla właścicieli patentu. W związku z tym ogromne znaczenie ma ratyfikowanie

przez uczestniczące państwa członkowskie [porozumienia JSP] zgodnie z ich krajowymi procedurami konstytucyjnymi i parlamentarnymi oraz podjęcie koniecznych kroków umożliwiających temu sądowi jak najszybsze rozpoczęcie działalności”.

12 Artykuł 1 zaskarżonego rozporządzenia stanowi:

„1. Niniejsze rozporządzenie wprowadza wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej zgodnie z upoważnieniem zawartym w decyzji [o wzmocnionej współpracy].

2. Niniejsze rozporządzenie stanowi porozumienie szczególne w rozumieniu art. 142 [KPE]”.

13 Artykuł 2 lit. a)–c) zaskarżonego rozporządzenia przewiduje:

„Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) »uczestniczące państwo członkowskie« oznacza państwo członkowskie uczestniczące – w chwili złożenia wniosku o rejestrację jednolitego skutku, o którym mowa w art. 9 – we wzmocnionej współpracy w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej na mocy decyzji [o wzmocnionej współpracy] lub na mocy decyzji przyjętej zgodnie z art. 331 ust. 1 akapit drugi lub trzeci TFUE;
- b) »patent europejski« oznacza patent udzielony przez [EPO] zgodnie z zasadami i procedurami ustanowionymi w [KPE];
- c) »patent europejski o jednolitym skutku« oznacza patent europejski mający na mocy niniejszego rozporządzenia jednolity skutek w uczestniczących państwach członkowskich”.

14 Artykuł 3 tego rozporządzenia określa:

„1. Patent europejski udzielony z tym samym zestawem zastrzeżeń w odniesieniu do wszystkich uczestniczących państw członkowskich ma jednolity skutek w uczestniczących państwach członkowskich pod warunkiem zarejestrowania takiego jednolitego skutku w rejestrze jednolitej ochrony patentowej.

Jednolitego skutku nie ma patent europejski udzielony z różnymi zestawami zastrzeżeń w odniesieniu do różnych uczestniczących państw członkowskich.

2. Patent europejski o jednolitym skutku ma jednolity charakter. Zapewnia on jednolitą ochronę oraz ma taki sam skutek we wszystkich uczestniczących państwach członkowskich.

Patent europejski o jednolitym skutku może zostać ograniczony, przeniesiony, unieważniony lub może wygasnąć tylko w odniesieniu do wszystkich uczestniczących państw członkowskich.

Patent europejski o jednolitym skutku może być przedmiotem licencji w odniesieniu do całości lub części terytoriów uczestniczących państw członkowskich.

3. Uznaje się, że jednolity skutek patentu europejskiego nie powstał w zakresie, w jakim patent europejski został unieważniony lub ograniczony”.

15 Artykuł 5 ust. 1–3 wspomnianego rozporządzenia przewiduje:

„1. Patent europejski o jednolitym skutku przyznaje jego [swojemu] właścicielowi prawo do uniemożliwienia jakiegokolwiek osobie trzeciej popełniania czynów, przed którymi ten patent zapewnia ochronę, na terytoriach uczestniczących państw członkowskich, w których patent ten ma jednolity skutek, z zastrzeżeniem obowiązujących ograniczeń.

2. Zakres tego prawa i jego ograniczenia są jednolite we wszystkich uczestniczących państwach członkowskich, w których patent ma jednolity skutek.

3. Czynami, przed którymi patent zapewnia ochronę, o których mowa w ust. 1, oraz obowiązującymi ograniczeniami są czyny i ograniczenia określone przez prawo stosowane wobec patentów europejskich o jednolitym skutku w tym uczestniczącym państwie członkowskim, którego prawo krajowe ma zastosowanie do danego patentu europejskiego o jednolitym skutku jako przedmiotu własności zgodnie z art. 7”.

16 Artykuł 7 tego rozporządzenia stanowi:

„1. Patent europejski o jednolitym skutku jako przedmiot własności traktuje się w całości i we wszystkich uczestniczących państwach członkowskich jako patent krajowy uczestniczącego państwa członkowskiego, w którym dany patent ma jednolity skutek i w którym, zgodnie z Europejskim Rejestrem Patentowym:

a) znajdowało się miejsce zamieszkania lub siedziba lub główne miejsce prowadzenia działalności zgłaszającego w dniu dokonania europejskiego zgłoszenia patentowego; lub

b) w przypadku gdy lit. a) nie ma zastosowania, znajdowało się miejsce prowadzenia działalności zgłaszającego w dniu dokonania europejskiego zgłoszenia patentowego.

2. W przypadku gdy do Europejskiego Rejestru Patentowego wpisano jako współzgłaszających co najmniej dwie osoby, ust. 1 lit. a) stosuje się do pierwszego wymienionego współzgłaszającego. Jeśli nie jest możliwe, ust. 1 lit. a) stosuje się do następnego wymienionego współzgłaszającego, w kolejności wpisu. Jeśli do żadnego ze współzgłaszających nie stosuje się ust. 1 lit. a), odpowiednio stosuje się ust. 1 lit. b).

3. W przypadku gdy żaden ze zgłaszających nie miał miejsca zamieszkania, siedziby, głównego miejsca prowadzenia działalności ani miejsca prowadzenia działalności w uczestniczącym państwie członkowskim, w którym dany patent ma jednolity skutek do celów ust. 1 lub 2, patent europejski o jednolitym skutku jako przedmiot własności traktuje się w całości i we wszystkich uczestniczących państwach członkowskich jako patent krajowy państwa, w którym zgodnie z art. 6 ust. 1 [KPE] znajduje się siedziba Europejskiej Organizacji Patentowej.

4. Nabycie prawa nie może być uzależnione od żadnego wpisu w krajowym rejestrze patentowym”.

17 Artykuł 9 zaskarżonego rozporządzenia, zatytułowany „Zadania administracyjne w ramach Europejskiej Organizacji Patentowej”, stanowi:

„1. Uczestniczące państwa członkowskie powierzają, w rozumieniu art. 143 [KPE], [EPO] następujące zadania, które urząd ten ma wykonywać zgodnie ze swoim regulaminem wewnętrznym:

a) zarządzanie wnioskami o rejestrację jednolitego skutku, składanymi przez właścicieli patentów europejskich;

- b) włączenie do Europejskiego Rejestru Patentowego rejestru jednolitej ochrony patentowej oraz prowadzenie rejestru jednolitej ochrony patentowej;
- c) przyjmowanie i rejestracja oświadczeń dotyczących udzielenia licencji, o których mowa w art. 8, [i] ich wycofania [oraz] zobowiązań licencyjnych podejmowanych przez właściciela patentu europejskiego o jednolitym skutku w międzynarodowych organach normalizacyjnych;
- d) publikowanie tłumaczeń, o których mowa w art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1260/2012, w okresie przejściowym, o którym mowa w tym artykule;
- e) pobieranie opłat za utrzymanie w mocy patentów europejskich o jednolitym skutku i zarządzanie takimi opłatami w odniesieniu do lat następujących po roku, w którym w *Europejskim Biuletynie Patentowym* opublikowano wzmiankę o ich udzieleniu; pobieranie opłat dodatkowych naliczanych w przypadku uiszczenia zaległych opłat za utrzymanie patentów w mocy, w przypadku gdy zaległe opłaty uiszczane są w ciągu sześciu miesięcy od upływu terminu ich wymagalności, oraz zarządzanie tymi opłatami dodatkowymi, a także podział części pobranych opłat za utrzymanie patentów w mocy między uczestniczące państwa członkowskie;
- f) zarządzanie systemem zwrotu kosztów tłumaczeń, o którym mowa w art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1260/2012;
- g) zapewnianie, aby właściciele patentu europejskiego składali wnioski o rejestrację jednolitego skutku w języku postępowania zdefiniowanym w art. 14 ust. 3 [KPE] nie później niż jeden miesiąc po opublikowaniu wzmianki o udzieleniu patentu w *Europejskim Biuletynie Patentowym*; oraz
- h) w przypadku złożenia wniosku o rejestrację jednolitego skutku oraz, w okresie przejściowym, o którym mowa w art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1260/2012, w przypadku złożenia go wraz z tłumaczeniami, o których mowa w tym artykule, zapewnianie wpisania informacji o jednolitym skutku do rejestru jednolitej ochrony patentowej, a także powiadomienia [EPO] o wszelkich ograniczeniach, licencjach, przeniesieniach lub unieważnieniach patentów europejskich o jednolitym skutku.

2. Wypełniając swoje zobowiązania międzynarodowe podjęte na mocy [KPE], uczestniczące państwa członkowskie zapewniają przestrzeganie niniejszego rozporządzenia i współpracują między sobą w tym celu. Działając w charakterze umawiających się państw [KPE], uczestniczące państwa członkowskie zapewniają zarządzanie działaniami związanymi z zadaniami, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz nadzór nad tymi działaniami; zapewniają także ustalenie wysokości opłat za utrzymanie patentów w mocy zgodnie z art. 12 niniejszego rozporządzenia oraz ustalenie udziału w podziale opłat za utrzymanie patentów w mocy zgodnie z art. 13 niniejszego rozporządzenia.

W tym celu ustanawiają komisję specjalną Rady Administracyjnej Europejskiej Organizacji Patentowej (zwaną dalej »komisją specjalną«) w rozumieniu art. 145 [KPE].

W skład komisji specjalnej wchodzi przedstawiciele uczestniczących państw członkowskich oraz przedstawiciel Komisji jako obserwator, a także ich zastępcy reprezentujący odnośnych przedstawicieli w przypadku ich nieobecności. Członkowie komitetu mogą być wspomagani przez ekspertów lub doradców.

Komisja specjalna podejmuje decyzje przy należyтым uwzględnieniu stanowiska Komisji oraz zgodnie z postanowieniami art. 35 ust. 2 [KPE].

3. Uczestniczące państwa członkowskie zapewniają skuteczną ochronę prawną przed właściwym sądem jednego lub kilku [z] uczestniczących państw członkowskich w odniesieniu do decyzji podejmowanych przez [EPO] w związku z wykonywaniem zadań, o których mowa w ust. 1.”

18 Artykuł 18 zaskarżonego rozporządzenia stanowi:

„1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2014 r. lub od dnia wejścia w życie [porozumienia JSP], w zależności od tego, która data jest późniejsza.

W drodze odstępstwa od art. 3 ust. 1 i 2 oraz art. 4 ust. 1 patent europejski, którego jednolity skutek został wpisany do rejestru jednolitej ochrony patentowej, ma jednolity skutek jedynie w tych uczestniczących państwach członkowskich, w których Jednolity Sąd Patentowy ma wyłączną jurysdykcję w odniesieniu do patentów europejskich o jednolitym skutku w dniu wpisania do rejestru.

3. Każde uczestniczące państwo członkowskie powiadamia Komisję o ratyfikowaniu porozumienia [JSP] w momencie składania swojego instrumentu ratyfikacyjnego. Komisja publikuje w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* datę wejścia w życie porozumienia [JSP] oraz wykaz państw członkowskich, które ratyfikowały porozumienie w dniu jego wejścia w życie. Komisja następnie regularnie uaktualnia wykaz uczestniczących państw członkowskich, które ratyfikowały porozumienie [JSP], i publikuje taki uaktualniony wykaz w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

4. Uczestniczące państwa członkowskie zapewniają, aby do dnia rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia wdrożone zostały środki, o których mowa w art. 9.

5. Każde uczestniczące państwo członkowskie zapewnia, aby do dnia rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia wdrożone zostały środki, o których mowa w art. 4 ust. 2, lub – w przypadku uczestniczącego państwa członkowskiego, w którym Jednolity Sąd Patentowy nie ma wyłącznej jurysdykcji w odniesieniu do patentów europejskich o jednolitym skutku w dniu rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia – do dnia, od którego Jednolity Sąd Patentowy będzie miał taką wyłączną jurysdykcję w tym uczestniczącym państwie członkowskim.

6. O jednolitą ochronę patentową można ubiegać się w odniesieniu do każdego patentu europejskiego udzielonego w dniu rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia lub w terminie późniejszym”.

Postępowanie przed Trybunałem i żądania stron

19 Królestwo Hiszpanii wniosło niniejszą skargę pismem złożonym w sekretariacie Trybunału w dniu 22 marca 2013 r.

20 Postanowieniami Prezesa Trybunału z dnia 12 września 2013 r. Królestwo Belgii, Republika Czeska, Królestwo Danii, Republika Federalna Niemiec, Republika Francuska, Wielkie Księstwo Luksemburga, Węgry, Królestwo Niderlandów, Królestwo Szwecji, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz Komisja zostały dopuszczone do sprawy w charakterze interwenientów popierających żądania Parlamentu i Rady, zgodnie z art. 131 § 2 regulaminu postępowania przed Trybunałem.

21 Królestwo Hiszpanii wnosi do Trybunału o:

— uznanie zaskarżonego rozporządzenia za prawnie nieistniejące, a tytułem ewentualnym – stwierdzenie nieważności rozporządzenia w całości;

— tytułem dalszego żądania ewentualnego – stwierdzenie nieważności:

— art. 9 ust. 1 w całości oraz art. 9 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia w sposób wskazany w zarzucie piątym skargi, oraz

- art. 18 ust. 2 tego rozporządzenia w całości, oraz wszystkich zawartych w zaskarżonym rozporządzeniu odniesień do Jednolitego Sądu Patentowego jako systemu sądowego patentu europejskiego o jednolitym skutku i jako jego podstawy prawnej; oraz
  - obciążenie Parlamentu i Rady kosztami postępowania.
- 22 Parlament i Rada, do których przyłączają się wszyscy interwenienci, wnoszą do Trybunału o:
- oddalenie skargi; oraz
  - obciążenie Królestwa Hiszpanii kosztami postępowania.

W przedmiocie skargi

- 23 Na poparcie skargi Królestwo Hiszpanii podnosi siedem zarzutów, dotyczących, odpowiednio, uchybienia wartościom państwa prawa, braku podstawy prawnej, nadużycia władzy, naruszenia art. 291 ust. 2 TFUE oraz, posiłkowo, naruszenia zasad ustanowionych w wyroku Meroni/Wysoka Władza (9/56, EU:C:1958:7), naruszenia tych samych zasad również z uwagi na powierzenie EPO określonych zadań administracyjnych związanych z patentem europejskim o jednolitym skutku, a także, jeżeli chodzi o zarzuty szósty i siódmy – naruszenia zasad autonomii i jednolitego stosowania prawa Unii.

W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego uchybienia wartościom państwa prawa

Argumentacja stron

- 24 Królestwo Hiszpanii utrzymuje, że należy stwierdzić nieważność zaskarżonego rozporządzenia, ponieważ nie uwzględniono w nim wartości państwa prawa przypomnianych w art. 2 TUE. Zdaniem Królestwa Hiszpanii zaskarżone rozporządzenie ustanawia ochronę opartą na patencie europejskim, mimo że postępowanie administracyjne poprzedzające udzielenie takiego patentu nie podlega kontroli sądowej pozwalającej zapewnić prawidłowe i jednolite stosowanie prawa Unii, jak również ochronę praw podstawowych, co narusza z kolei zasadę skutecznej ochrony sądowej. Królestwo Hiszpanii dodaje, że nie można dopuścić do tego, by wspomniane rozporządzenie „wprowadziło” do porządku prawnego Unii akty wydane przez organ międzynarodowy, który nie podlega wspomnianym zasadom, i by prawodawstwo Unii wcieliło do swoich uregulowań system międzynarodowy, w którym nie byłoby zagwarantowane poszanowanie zasad konstytucyjnych określonych w traktacie FUE. Skarżące państwo członkowskie wyjaśnia w tym kontekście z jednej strony, że izby odwoławcze i Rozszerzona Izba Odwoławcza EPO są ustanowionymi w ramach tego urzędu organami, które w żaden sposób nie są od niego niezależne, a z drugiej strony, że od orzeczeń tych izb odwoławczych i Rozszerzonej Izby Odwoławczej nie przysługuje żaden środek zaskarżenia do sądu, ponieważ Europejska Organizacja Patentowa korzysta z przywileju immunitetu sądowego i egzekucyjnego.
- 25 Parlament, przypominawszy, że system patentu europejskiego o jednolitym skutku wynika z racjonalnego wyboru prawodawcy Unii, który dysponuje szerokim zakresem uznania, twierdzi, że poziom ochrony praw jednostek oferowany przez zaskarżone rozporządzenie i gwarantowany zarówno przez KPE, jak i przez Jednolity Sąd Patentowy jest zgodny z zasadami państwa prawa. Parlament wskazuje, że decyzje administracyjne EPO dotyczące udzielenia patentu europejskiego o jednolitym skutku mogą być przedmiotem odwołania w postępowaniu administracyjnym przed różnymi instancjami tego urzędu. Poziom ochrony przysługujący jednostkom w ramach KPE został zaś oceniony jako akceptowalny przez państwa członkowskie, które są stronami tej konwencji.

- 26 Rada wskazuje na brak jasności zarzutu pierwszego. Instytucja ta uważa przede wszystkim, że przeniesienie uprawnień na organizację międzynarodową pozostaje w zgodzie z ochroną praw człowieka, pod warunkiem że w ramach danej organizacji prawa podstawowe korzystają z równoważnej ochrony. Zdaniem Rady tak właśnie jest w niniejszym przypadku. Pośilkowo Rada podnosi, że art. 9 ust. 3 zaskarżonego rozporządzenia zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia skutecznej ochrony sądowej.
- 27 Interwenienci podzielają zasadniczo argumenty Parlamentu i Rady. Królestwo Belgii, Republika Federalna Niemiec, Republika Francuska i Królestwo Szwecji zwracają jednak szczególną uwagę przede wszystkim na brak istotności wspomnianego zarzutu.

Ocena Trybunału

- 28 Bezsporne jest, że zaskarżone rozporządzenie stanowi, zgodnie ze swoim art. 1, porozumienie szczególne w rozumieniu art. 142 KPE, zatytułowanego „Patenty jednolite”. Z postanowienia tego wynika, że państwa będące stronami takiego porozumienia postanawiają, iż patent europejski udzielony na te państwa będzie miał jednolity charakter na całości ich terytoriów, i mogą ponadto postanowić, że patent europejski będzie mógł zostać udzielony jedynie w stosunku do wszystkich tych państw łącznie.
- 29 Do tego celu zaskarżone rozporządzenie stwarza warunki prawne umożliwiające przyznanie na terytorium uczestniczących państw członkowskich takiego charakteru patentowi europejskiemu udzielonemu wcześniej przez EPO na podstawie postanowień KPE. Motyw 7 zaskarżonego rozporządzenia uściśla w tym względzie, że jednolita ochrona, która ma charakter ściśle akcesoryjny, powinna zostać osiągnięta „poprzez nadanie jednolitego skutku patentom europejskim na etapie po udzieleniu patentu na mocy [tego] rozporządzenia i w odniesieniu do wszystkich uczestniczących państw członkowskich”. Jak wyraźnie wynika z definicji zawartych w art. 2 lit. b) i c) wspomnianego rozporządzenia, patent europejski o jednolitym skutku jest patentem europejskim, to znaczy patentem udzielonym przez EPO zgodnie z zasadami i procedurami ustanowionymi w KPE, któremu nadano jednolity skutek w uczestniczących państwach członkowskich.
- 30 Z powyższego wynika, że zaskarżone rozporządzenie w ogóle, nawet częściowo, nie zajmuje się uregulowaniem warunków udzielania patentów europejskich, które nie podlegają prawu Unii, lecz zostały unormowane wyłącznie w KPE, i że nie „wciela” ono także do prawa Unii przewidzianej w KPE procedury udzielenia patentów europejskich.
- 31 Natomiast z kwalifikacji zaskarżonego rozporządzenia jako „porozumienia szczególnego w rozumieniu art. 142 KPE”, która to kwalifikacja nie została zakwestionowana przez Królestwo Hiszpanii, bezwzględnie wynika, że rozporządzenie to ogranicza się z jednej strony do określenia warunków, na jakich udzielony wcześniej przez EPO zgodnie z postanowieniami KPE patent europejski może, na wniosek jego właściciela, uzyskać jednolity skutek, a z drugiej strony do zdefiniowania owego jednolitego skutku.
- 32 Wynika z tego, na co też zwrócił uwagę rzecznik generalny w pkt 61 opinii, że zarzut pierwszy, w którym podważa się legalność z punktu widzenia prawa Unii postępowania administracyjnego poprzedzającego udzielenie patentu europejskiego, jest nieistotny dla sprawy i musi w związku z tym zostać oddalony.

W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego braku podstawy prawnej dla zaskarżonego rozporządzenia

Argumentacja stron

- 33 Królestwo Hiszpanii utrzymuje, że art. 118 akapit pierwszy TFUE nie stanowi właściwej podstawy prawnej dla wydania zaskarżonego rozporządzenia i że rozporządzenie to należy uznać za prawnie nieistniejące. Owo rozporządzenie nie zawiera przepisów prawa materialnego, a jego przyjęcie nie zostało połączone z ustanowieniem środków gwarantujących jednolitą ochronę praw własności intelektualnej w Unii ani nie dokonuje zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w tym celu.
- 34 Wspomniane rozporządzenie jawi się jako porozumienie szczególne w rozumieniu art. 142 KPE, które zgodnie z nadanym mu tytułem wprowadza wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej, jednak przedmiot i cel tego rozporządzenia nie odpowiadają podstawie prawnej, na której zostało ono oparte.
- 35 Zaskarżone rozporządzenie nie określa bowiem czynów, przed którymi patent europejski o jednolitym skutku ma zapewnić ochronę, i błędnie odsyła do właściwego prawa krajowego, zważywszy, że patent europejski o jednolitym skutku został stworzony przez Unię i że państwa członkowskie mogą, w przekonaniu Królestwa Hiszpanii, wykonywać swoją kompetencję wyłącznie w zakresie, w jakim Unia nie wykonała swojej. Ponadto co się tyczy następstw wywoływanych przez patent europejski o jednolitym skutku, owo rozporządzenie odsyła do porozumienia JSP, które jest porozumieniem prawa międzynarodowego publicznego zawartym przez państwa członkowskie uczestniczące we wzmocnionej współpracy, z wyjątkiem Rzeczypospolitej Polskiej, i przez Republikę Włoską. Tymczasem wspomniane odesłanie narusza zasadę autonomii porządku prawnego Unii. W niniejszym przypadku wspomniane rozporządzenie zostałoby pozbawione treści, ponieważ „zbliżenie ustawodawstw” zostało przeniesione do postanowień porozumienia JSP.
- 36 Parlament i Rada utrzymują, że art. 118 TFUE stanowi odpowiednią podstawę prawną dla przyjęcia zaskarżonego rozporządzenia. Postanowienie to nie wymaga całkowitej harmonizacji ustawodawstw krajowych, o ile zostanie utworzone prawo własności intelektualnej zapewniające jednolitą ochronę w uczestniczących państwach członkowskich.
- 37 Zważywszy na cel i treść wspomnianego rozporządzenia, spełnia ono powyższy wymóg, ponieważ ustanawia patent europejski o jednolitym skutku, który zapewnia jednolitą ochronę na terytorium uczestniczących państw członkowskich, a także określa jego cechy charakterystyczne, podobnie jak zakres i skutki jednolitego patentu.
- 38 Interwenienci, którzy przedstawili uwagi w przedmiocie zarzutu drugiego, popierają stanowisko Parlamentu i Rady.

Ocena Trybunału

- 39 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wybór podstawy prawnej aktu Unii musi opierać się na obiektywnych czynnikach, które mogą zostać poddane kontroli sądowej, a do których należą w szczególności cel i treść tego aktu (wyroki: Komisja/Rada, C-377/12, EU:C:2014:1903, pkt 34 i przytoczone tam orzecznictwo; Zjednoczone Królestwo/Rada, C-81/13, EU:C:2014:2449, pkt 35).
- 40 Przypomnienia wymaga też, że art. 118 akapit pierwszy TFUE upoważnia prawodawcę Unii do ustanowienia środków dotyczących tworzenia europejskich praw własności intelektualnej w celu zapewnienia jednolitej ochrony praw własności intelektualnej w Unii. Postanowienie to, wprowadzone do traktatu FUE traktatem z Lizbony, specyficznie odnosi się do ustanawiania i funkcjonowania rynku wewnętrznego, które to działania należą do kompetencji dzielonych Unii zgodnie z art. 4 TFUE (zob. podobnie wyrok Hiszpania i Włochy/Rada, C-274/11 i C-295/11, EU:C:2013:240, pkt 16–26).

- 41 Trybunał stwierdził również w odniesieniu do zawartego w tym postanowieniu wyrażenia „w Unii”, że skoro kompetencje przyznane przez to postanowienie są wykonywane w formie wzmocnionej współpracy, to stworzone w ten sposób europejskie prawa własności intelektualnej i przyznana na ich podstawie jednolita ochrona będą obowiązywać nie w całej Unii, lecz jedynie na terytorium uczestniczących państw członkowskich (zob. podobnie wyrok Hiszpania i Włochy/Rada, C-274/11 i C-295/11, EU:C:2013:240, pkt 67, 68).
- 42 W konsekwencji należy ustalić, w świetle celu i treści zaskarżonego rozporządzenia, czy ustanawia ono środki gwarantujące jednolitą ochronę praw własności intelektualnej na terytorium uczestniczących państw członkowskich, a w rezultacie, czy można było w sposób ważny oprzeć je – jak to podnoszą Parlament i Rada, a także interwenienci – na art. 118 akapit pierwszy TFUE, który został wymieniony jako podstawa prawna w preambule tego rozporządzenia.
- 43 Co się tyczy celu zaskarżonego rozporządzenia, warto zauważyć, że zgodnie z art. 1 ust. 1 tego rozporządzenia polega on na „[s]tworzeni[u] jednolitego systemu ochrony patentowej”, który w myśl motywu 1 tego rozporządzenia powinien stanowić jeden z instrumentów prawnych, jakie mają do swojej dyspozycji przedsiębiorstwa, aby w szczególności umożliwić im dostosowanie ich działalności w zakresie produkcji i dystrybucji ponad granicami krajowymi. Motyw 4 wspomnianego rozporządzenia potwierdza ten cel, wskazując na konieczność poprawienia poziomu ochrony patentowej poprzez umożliwienie uzyskania przez przedsiębiorstwa jednolitej ochrony patentowej na terytorium uczestniczących państw członkowskich oraz konieczność wyeliminowania kosztów i komplikacji, które napotykać przedsiębiorstwa w całej Unii.
- 44 Jeżeli chodzi o treść zaskarżonego rozporządzenia, należy stwierdzić, że przepisy tego rozporządzenia wyrażają w zawartych w nich definicjach cech patentu europejskiego o jednolitym skutku wolę prawodawcy Unii, aby zagwarantować jednolitą ochronę patentową na terytorium uczestniczących państw członkowskich.
- 45 Zaskarżone rozporządzenie przewiduje bowiem w swym art. 3 ust. 1, że patent europejski udzielony z tym samym zestawem zastrzeżeń w odniesieniu do wszystkich uczestniczących państw członkowskich ma jednolity skutek w tych państwach pod warunkiem zarejestrowania takiego jednolitego skutku w rejestrze jednolitej ochrony patentowej. Artykuł 3 ust. 2 tego rozporządzenia stanowi ponadto, że patent europejski o jednolitym skutku ma jednolity charakter i zapewnia jednolitą ochronę oraz ma taki sam skutek we wszystkich uczestniczących państwach członkowskich, jak również, że może on zostać ograniczony, przeniesiony, unieważniony lub może wygasnąć tylko w odniesieniu do wszystkich uczestniczących państw członkowskich.
- 46 W tym względzie wskazanie jednego tylko prawa krajowego mającego zastosowanie na terytorium wszystkich uczestniczących państw członkowskich, którego przepisy materialnoprawne mają określać akty, przed którymi patent europejski o jednolitym skutku zapewnia ochronę, oraz jego cechy jako przedmiotu własności, pozwala na zagwarantowanie jednolitego charakteru udzielonej w ten sposób ochrony.
- 47 W odróżnieniu bowiem od patentów europejskich udzielonych zgodnie z zasadami określonymi przez KPE, które to patenty zapewniają w każdym z państw będących stroną tej konwencji ochronę o zakresie zdefiniowanym w prawie krajowym danego państwa, jednolity charakter ochrony udzielonej na podstawie patentu europejskiego o jednolitym skutku wynika z zastosowania art. 5 ust. 3 i art. 7 zaskarżonego rozporządzenia, które gwarantują, że wskazane prawo krajowe będzie podlegało stosowaniu na terytorium wszystkich uczestniczących państw członkowskich, w których patent będzie wywierał jednolity skutek.
- 48 Co się tyczy argumentu Królestwa Hiszpanii, zgodnie z którym zaskarżone rozporządzenie „nie zawiera przepisów prawa materialnego”, należy zauważyć, podobnie jak uczynił to rzecznik generalny w pkt 89 opinii, że odwołując się do ustanowienia „środk[ów] dotycząc[ych] tworzenia europejskich praw

własności intelektualnej w celu zapewnienia jednolitej ochrony praw własności intelektualnej w Unii”, art. 118 TFUE, stanowiący część rozdziału 3 tytułu VII traktatu FUE, dotyczącego „zbliżania ustawodawstw”, nie wymaga w sposób bezwzględny, aby prawodawca Unii dokonał pełnej i wyczerpującej harmonizacji wszystkich aspektów prawa własności intelektualnej.

- 49 Tymczasem, chociaż w zaskarżonym rozporządzeniu nie wymieniono czynów, przed którymi patent europejski o jednolitym skutku ma zapewniać ochronę, ochrona taka wciąż pozostaje jednolita, ponieważ niezależnie od ścisłego materialnoprawnego zakresu ochrony przyznanej przez patent europejski o jednolitym skutku na podstawie właściwego prawa krajowego zgodnie z art. 7 zaskarżonego rozporządzenia ochrona ta będzie miała zastosowanie do patentu europejskiego o jednolitym skutku na terytorium wszystkich uczestniczących państw członkowskich, w których wspomniany patent będzie wywoływał jednolity skutek.
- 50 Co więcej, prawodawca Unii wskazał w motywie 9 zaskarżonego rozporządzenia, że zakres i ograniczenia przysługującego właścicielowi patentu europejskiego o jednolitym skutku prawa do zakazania każdej osobie trzeciej popełniania czynów, przed którymi patent zapewnia ochronę, na terytorium wszystkich uczestniczących państw członkowskich, w których patent ten wywołuje jednolity skutek, powinny mieć zastosowanie w sprawach nieobjętych tym rozporządzeniem lub rozporządzeniem nr 1260/2012.
- 51 Z powyższych uwag wynika, że ustanowiony przez zaskarżone rozporządzenie system jednolitej ochrony patentowej jest właściwy do tego, by zapobiec rozbieżnościom w zakresie ochrony patentowej w uczestniczących państwach członkowskich, a w rezultacie służy zapewnieniu jednolitej ochrony w rozumieniu art. 118 akapit pierwszy TFUE.
- 52 Stąd też postanowienie to stanowi właściwą podstawę prawną dla przyjęcia zaskarżonego rozporządzenia.
- 53 Zarzut drugi należy zatem oddalić.

W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego nadużycia władzy

Argumentacja stron

- 54 Królestwo Hiszpanii uważa, że Parlament i Rada dopuściły się nadużycia władzy. Owo nadużycie władzy polega na tym, że zaskarżone rozporządzenie, które ma charakter „wydmuszki”, nie ustanawia żadnego systemu prawnego, który mógłby zagwarantować jednolitą ochronę praw własności intelektualnej w Unii. Wbrew temu, co podnosi Parlament, kwestia ta nie została rozstrzygnięta przez Trybunał w wyroku Hiszpania i Włochy/Rada (C-274/11 i C-295/11, EU:C:2013:240).
- 55 Parlament i Rada, popierani przez wszystkich interwenientów, wnoszą o oddalenie zarzutu trzeciego. Parlament podkreśla, że w wyroku Hiszpania i Włochy/Rada (C-274/11 i C-295/11, EU:C:2013:240) Trybunał oddalił argumentację Królestwa Hiszpanii i Republiki Włoskiej dotyczącą nadużycia władzy. Rada dodaje, że zaskarżone rozporządzenie i utworzenie patentu europejskiego o jednolitym skutku sprzyjają realizacji celów przyświecających Unii, ponieważ właściciel patentu europejskiego, który pragnie uzyskać ochronę w 25 państwach członkowskich uczestniczących we wzmacnionej współpracy, byłby w przypadku braku jednolitego skutku tego patentu zobowiązany do walidacji tego patentu w każdym z tych państw członkowskich, a ów patent musiałby w takim wypadku zostać potwierdzony i w razie sporu byłby broniony oddzielnie w każdym z tych państw członkowskich.

Ocena Trybunału

- 56 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem akt jest dotknięty wadą nadużycia władzy, jeżeli z obiektywnych, właściwych dla danej sprawy i spójnych przesłanek wynika, że został on przyjęty wyłącznie lub w znacznej mierze w celu innym niż ten, dla którego ustanowione zostało dane uprawnienie, albo w celu obejścia procedury specjalnie przewidzianej w traktacie FUE dla okoliczności danej sprawy (wyroki: Fedesa i in., C-331/88, EU:C:1990:391, pkt 24; a także Hiszpania i Włochy/Rada, C-274/11 i C-295/11, EU:C:2013:240, pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 57 Tymczasem w omawianym tu przypadku Królestwo Hiszpanii nie dowodzi, że zaskarżone rozporządzenie zostało przyjęte wyłącznie lub w znacznej mierze w celu innym niż ten, dla którego ustanowione zostało rozpatrywane uprawnienie i który został wskazany w art. 1 ust. 1 tego rozporządzenia, czy też w celu obejścia procedury specjalnie przewidzianej w traktacie FUE dla okoliczności niniejszej sprawy.
- 58 W ramach zarzutu dotyczącego nadużycia władzy Królestwo Hiszpanii ogranicza się bowiem do powtórzenia swojej argumentacji, zgodnie z którą zaskarżone rozporządzenie nie definiuje systemu prawnego, który mógłby zagwarantować jednolitą ochronę praw własności intelektualnej w Unii. Tymczasem argumentacja ta została oddalona już w ramach zarzutu drugiego.
- 59 Wynika stąd, że również zarzut trzeci nie jest zasadny i należy go oddalić.

W przedmiocie zarzutów czwartego i piątego, dotyczących naruszenia art. 291 ust. 2 TFUE i zasad ustanowionych w wyroku Meroni/Wysoka Władza (9/56, EU:C:1958:7)

Argumentacja stron

- 60 W ramach zarzutu czwartego Królestwo Hiszpanii kwestionuje nadanie w art. 9 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia uczestniczącym państwom członkowskim działającym w ramach komisji specjalnej Rady Administracyjnej Europejskiej Organizacji Patentowej uprawnienia do ustalania wysokości opłat za utrzymanie patentu w mocy i określania udziału w ich podziale. Nadanie takich uprawnień wykonawczych uczestniczącym państwom członkowskim stanowi naruszenie art. 291 TFUE i pogwałcenie zasad ustanowionych w wyroku Meroni/Wysoka Władza (9/56, EU:C:1958:7).
- 61 Jako argument główny Królestwo Hiszpanii podnosi, że art. 291 TFUE nie pozwala prawodawcy Unii na delegowanie takich uprawnień uczestniczącym państwom członkowskim. Artykuł 291 ust. 1 TFUE nie znajduje tu zdaniem Królestwa Hiszpanii zastosowania, a art. 291 ust. 2 TFUE przewiduje, że jeżeli konieczne są jednolite warunki wykonywania prawnie wiążących aktów Unii, to akty te powierzają uprawnienia wykonawcze Komisji lub Radzie. Ta przesłanka stosowania art. 291 ust. 2 TFUE jest w sposób oczywisty spełniona w niniejszym przypadku, jeśli zważyć na treść art. 9 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia.
- 62 Posiłkowo, gdyby Trybunał uznał jednak, że art. 291 ust. 2 TFUE nie został naruszony, Królestwo Hiszpanii podnosi, że delegowanie omawianych tu uprawnień nie spełnia przesłanek określonych w wyroku Meroni/Wysoka Władza (9/56, EU:C:1958:7), potwierdzonym wyrokami: Romano (98/80, EU:C:1981:104), Tralli/EBC (C-301/02 P, EU:C:2005:306), a także Zjednoczone Królestwo/Parlament i Rada (C-270/12, EU:C:2014:18).
- 63 W ramach zarzutu piątego Królestwo Hiszpanii podnosi, że art. 9 ust. 1 zaskarżonego rozporządzenia, delegujący EPO niektóre zadania administracyjne, narusza zasady ustanowione w wyroku Meroni/Wysoka Władza (9/56, EU:C:1958:7). Wbrew temu, co utrzymują niektórzy interwenienci, nie chodzi tu tylko o uprawnienia przysługujące samym państwom członkowskim, ale też o uprawnienia Unii. O ile zdaniem Królestwa Hiszpanii obiektywnym uzasadnieniem dla takiego delegowania może

być wysoki stopień specjalizacji EPO w omawianej dziedzinie, o tyle takie delegowanie nie może dotyczyć uprawnień wiążących się z szerokim zakresem uznania. Tymczasem zarządzanie systemem zwrotu kosztów tłumaczeń, o którym mowa w art. 5 rozporządzenia nr 1260/2012, przewidziane w art. 9 ust. 1 lit. f) zaskarżonego rozporządzenia, implikuje szeroki zakres uznania. Ponadto EPO korzysta z przywileju immunitetu sądowego i egzekucyjnego, w związku z czym jego akty nie są poddawane kontroli sądowej.

- 64 W odpowiedzi na zarzut czwarty Parlament twierdzi, że powierzenie niektórych uprawnień agencjom zawsze stanowiło prawnie dopuszczalny, pod pewnymi warunkami, wyjątek od zasad traktatu w dziedzinie stosowania prawa Unii. Parlament nie jest ponadto pewien, czy wyrok Meroni/Wysoka Władza (9/56, EU:C:1958:7) jest w ogóle istotny w przypadku przyznania uprawnień organowi międzynarodowemu, takiemu jak komisja specjalna Rady Administracyjnej Europejskiej Organizacji Patentowej.
- 65 Rada twierdzi, że zgodnie z art. 291 ust. 1 TFUE, gdy instytucje Unii przyjmują akty prawnie wiążące, odpowiedzialność za przyjęcie odpowiednich środków wykonawczych spoczywa na państwach członkowskich. Tylko w przypadku gdy stosowanie tych aktów wymaga jednolitych warunków, Komisja lub, w stosownym przypadku, Rada wydają przepisy wykonawcze zgodnie z art. 291 ust. 2 TFUE. W tym względzie Królestwo Hiszpanii nie dowodzi swojego twierdzenia, że ustalanie opłat za utrzymanie patentów oraz określanie udziału w ich podziale powinno zostać przeprowadzone w sposób jednolity na poziomie Unii. Wynika z tego, że wyrok Meroni/Wysoka Władza (9/56, EU:C:1958:7) jest pozbawiony znaczenia w niniejszej sprawie.
- 66 Niezależnie od powyższego Parlament i Rada uważają, że warunki ustanowione w wyroku Meroni/Wysoka Władza (9/56, EU:C:1958:7) zostały spełnione.
- 67 W odpowiedzi na zarzut piąty Parlament i Rada podnoszą, że orzecznictwo wypływające z wyroku Meroni/Wysoka Władza (9/56, EU:C:1958:7) nie znajduje zastosowania ze względów przywołanych przez nie w odpowiedzi na zarzut czwarty. Instytucje te dodają, że zadanie przewidziane w art. 9 ust. 1 lit. f) zaskarżonego rozporządzenia, w odróżnieniu od pozostałych zadań przewidzianych w art. 9 ust. 1 tego rozporządzenia, podlega kryteriom ustanowionym w sposób pośredni, poprzez odesłanie do art. 5 rozporządzenia nr 1260/2012. Wbrew temu, co utrzymuje Królestwo Hiszpanii, EPO nie dysponuje pełną swobodą w zakresie zadania, które ma zostać wykonane. W szczególności ocena, jakiej ma dokonywać EPO, ma charakter raczej administracyjny czy techniczny, aniżeli polityczny. Parlament przypomina również, że w komisji specjalnej Rady Administracyjnej Europejskiej Organizacji Patentowej zasiada jako obserwator przedstawiciel Komisji. Jeżeli chodzi o podnoszony brak kontroli sądowej, Parlament i Rada odsyłają do swoich już wcześniej przedstawionych przez nie w tym względzie argumentów.
- 68 Interwenienci popierają argumentację Parlamentu i Rady.

Ocena Trybunału

- 69 Pierwszy z argumentów podnoszonych na poparcie zarzutu czwartego dotyczy naruszenia art. 291 ust. 2 TFUE. Drugi argument na poparcie tego zarzutu, stanowiący również argument na poparcie zarzutu piątego, odnosi się do naruszenia zasad ustanowionych w wyroku Meroni/Wysoka Władza (9/56, EU:C:1958:7).
- 70 W pierwszej kolejności, co się tyczy argumentu dotyczącego naruszenia art. 291 ust. 2 TFUE, bezsporne jest – co też zostało przypomniane w pkt 28 niniejszego wyroku – że zaskarżone rozporządzenie stanowi porozumienie szczególne w rozumieniu art. 142 KPE, a zatem do porozumienia takiego znajdują zastosowanie postanowienia części IX tej konwencji, dotyczącej porozumień szczególnych i obejmującej art. 142–149 tego aktu.

- 71 Zgodnie z art. 143 i 145 KPE grupa umawiających się państw, która skorzysta z postanowień części IX KPE, może powierzyć zadania EPO i ustanowić komisję specjalną Rady Administracyjnej Europejskiej Organizacji Patentowej, co zostało też przypomniane w motywie 16 zaskarżonego rozporządzenia. Ponadto art. 146 KPE przewiduje, że jeżeli EPO powierzone zostały na mocy art. 143 tej konwencji zadania dodatkowe, to grupa umawiających się państw pokrywa wydatki poniesione przez Europejską Organizację Patentową przy wykonywaniu tych zadań.
- 72 To właśnie do celów wykonania wyżej wspomnianych postanowień art. 9 zaskarżonego rozporządzenia przewiduje w swym ust. 1, że uczestniczące państwa członkowskie powierzają EPO wymienione w tym przepisie zadania, a w swym ust. 2, że działając w charakterze państw będących stronami KPE, uczestniczące państwa członkowskie zapewniają zarządzanie działaniami związanymi z tymi zadaniami oraz nadzór nad nimi, a także zapewniają ustalenie wysokości opłat za utrzymanie patentów oraz określenie udziału w podziale opłat za utrzymanie patentów w mocy zgodnie z postanowieniami tego rozporządzenia. Motyw 20 wspomnianego rozporządzenia uściśla w tym względzie, że odpowiednia wysokość i sposób podziału opłat za utrzymanie patentu w mocy powinny być ustalone w celu zapewnienia pełnego pokrycia wszystkich kosztów zadań związanych z jednolitą ochroną patentową powierzonych EPO ze środków uzyskanych z tytułu patentów europejskich o jednolitym skutku.
- 73 Z powyższych uwag wynika, że kwota uzyskanych opłat za utrzymanie patentów w mocy, o których mowa w art. 9 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia, musi w sposób konieczny pokryć koszty poniesione przez EPO w związku z wykonywaniem dodatkowych zadań, które zostały powierzone mu w rozumieniu art. 143 KPE przez uczestniczące państwa członkowskie.
- 74 Tymczasem zadania te są nierozłącznie związane z wprowadzeniem w życie jednolitego systemu ochrony patentowej ustanowionego przez zaskarżone rozporządzenie.
- 75 Należy zatem uznać, wbrew temu, co utrzymują niektórzy interwenienci, że ustalenie wysokości opłat za utrzymanie patentów, jak również określenie udziału w podziale tych opłat, o których mowa w art. 9 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia, stanowią wprowadzenie w życie prawnie wiążącego aktu Unii w rozumieniu art. 291 ust. 1 TFUE.
- 76 Zgodnie z brzmieniem powyższego postanowienia to państwa członkowskie przyjmują wszelkie środki prawa krajowego niezbędne do wprowadzenia w życie prawnie wiążących aktów Unii.
- 77 Jedynie w wypadku gdy konieczne są jednolite warunki wykonywania prawnie wiążących aktów Unii, akty te, zgodnie z art. 291 ust. 2 TFUE, powierzają uprawnienia wykonawcze Komisji lub, w należycie uzasadnionych przypadkach oraz w przypadkach określonych w art. 24 TUE i 26 TUE, Radzie.
- 78 Tymczasem Królestwo Hiszpanii nie przedstawia w ramach zarzutu czwartego powodów, dla których takie jednolite warunki miałyby być konieczne do celów wykonania art. 9 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia.
- 79 Królestwo Hiszpanii poprzestaje w istocie na wskazaniu, że konieczność ustanowienia takich warunków wynika z przepisów tego rozporządzenia i z ustalenia jednolitej opłaty za patent europejski o jednolitym skutku, a nie opłaty dla każdego państwa członkowskiego.
- 80 Argument ten nie może zostać jednak uwzględniony.
- 81 O ile bowiem art. 9 ust. 1 lit. e) zaskarżonego rozporządzenia stanowi, że uczestniczące państwa członkowskie powierzają EPO zadanie „pobierani[a] opłat za utrzymanie w mocy patentów europejskich o jednolitym skutku i zarządzani[a] takimi opłatami”, o tyle z żadnego przepisu tego rozporządzenia nie wynika, by wysokość tych opłat za utrzymanie w mocy patentów miała być jednolita dla każdego z uczestniczących państw członkowskich.

- 82 Ponadto z kwalifikacji zaskarżonego rozporządzenia jako porozumienia szczególnego w rozumieniu art. 142 KPE i z okoliczności, która nie została zresztą zakwestionowana przez Królestwo Hiszpanii, że ustalenie wysokości opłat za utrzymanie w mocy patentów oraz określanie udziału w ich podziale należy do komisji specjalnej Rady Administracyjnej Europejskiej Organizacji Patentowej, wynika w sposób konieczny, iż to uczestniczące państwa członkowskie, a nie Komisja czy Rada, muszą przyjąć wszelkie środki niezbędne do wykonania art. 9 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia, ponieważ Unia, w odróżnieniu od swoich państw członkowskich, nie jest stroną KPE.
- 83 Wynika stąd, że Królestwo Hiszpanii błędnie utrzymuje, iż art. 291 ust. 2 TFUE został naruszony.
- 84 W drugiej kolejności należy przeanalizować argument dotyczący naruszenia zasad ustanowionych w wyroku Meroni/Wysoka Władza (9/56, EU:C:1958:7), podnoszony na poparcie zarzutów czwartego i piątego. W ramach tego orzecznictwa Trybunał orzekł między innymi, że delegowanie przez instytucję Unii na podmiot prywatny uprawnień dyskrecjonalnych wiążących się z szerokim zakresem uznania, które mogą w praktyce oznaczać prowadzenie rzeczywistej polityki gospodarczej, jest niezgodne z wymogami traktatu FUE (zob. podobnie wyroki: Meroni/Wysoka Władza, 9/56, EU:C:1958:7, pkt 43, 44, 47; a także Zjednoczone Królestwo/Parlament i Rada, C-270/12, EU:C:2014:18, pkt 41, 42).
- 85 W tym względzie należy przypomnieć, że Unia, w odróżnieniu od swoich państw członkowskich, nie jest stroną KPE. Prawodawca Unii zasadnie zatem przewidział we wspomnianym art. 9 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia, że to działając w charakterze państw będących stronami KPE, uczestniczące państwa członkowskie zapewniają ustalenie wysokości opłat za utrzymanie patentów w mocy oraz określanie udziału w ich podziale.
- 86 Jeżeli chodzi o art. 9 ust. 1 zaskarżonego rozporządzenia, z brzmienia tego przepisu wynika, że to uczestniczące państwa członkowskie powierzają, w rozumieniu art. 143 KPE, EPO zadania, które wspomniany przepis wymienia.
- 87 Ponieważ wbrew twierdzeniom Królestwa Hiszpanii prawodawca Unii nie przeniósł na uczestniczące państwa członkowskie ani na EPO uprawnień wykonawczych, które przysługiwałyby jemu samemu na podstawie prawa Unii, zasady wypracowane przez Trybunał w wyroku Meroni/Wysoka Władza (9/56, EU:C:1958:7) nie mogą znaleźć zastosowania.
- 88 Wynika stąd, że zarzuty czwarty i piąty należy oddalić.

W przedmiocie zarzutów szóstego i siódmego, dotyczących naruszenia zasad autonomii i jednolitego stosowania prawa Unii

Argumentacja stron

- 89 W zarzucie szóstym Królestwo Hiszpanii podnosi, że utrzymanie autonomii porządku prawnego Unii wymaga, aby uprawnienia Unii i jej instytucji nie zostały zniekształcone przez żaden traktat międzynarodowy. Tymczasem nie jest tak w niniejszym przypadku.
- 90 W ramach pierwszej części zarzutu szóstego Królestwo Hiszpanii utrzymuje, że nie istnieje zasadnicza różnica między porozumieniem JSP a projektem porozumienia powołującego sąd właściwy do rozstrzygania sporów z zakresu patentów europejskich i wspólnotowych, który Trybunał uznał za niezgodny z postanowieniami traktatu UE i traktatu FUE (opinia 1/09, EU:C:2011:123). Z jednej strony Jednolity Sąd Patentowy nie należałby do systemu instytucjonalnego i sądowiczego Unii. Z drugiej zaś strony porozumienie JSP nie przewiduje gwarancji przestrzegania prawa Unii. Przewidziane w art. 23 porozumienia JSP bezpośrednie przypisanie działań Jednolitego Sądu Patentowego umawiającym się

państwom członkowskim, wspólnie i każdemu z osobna, również do celów art. 258 TFUE, 259 TFUE i 260 TFUE, nawet przy założeniu, że jest ono zgodne z traktatami, jest w tym względzie niewystarczające.

- 91 W drugiej części wspomnianego zarzutu Królestwo Hiszpanii utrzymuje, że przystępując do porozumienia JSP, uczestniczące państwa członkowskie wykonują uprawnienia, które należą obecnie do Unii, z naruszeniem zasad lojalnej współpracy i autonomii prawa Unii. Od wejścia w życie traktatu z Lizbony Unii przysługuje kompetencja wyłączna do zawierania porozumień międzynarodowych, o ile porozumienie takie może wpłynąć na wspólne zasady lub też zmienić ich zakres. Tymczasem zdaniem Królestwa Hiszpanii porozumienie JSP wpłynie na rozporządzenie nr 1215/2012 i na Konwencję o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Lugano w dniu 30 października 2007 r. (Dz.U. L 339, s. 3), i zmieni ich zakres.
- 92 Wreszcie w ramach trzeciej części zarzutu szóstego Królestwo Hiszpanii twierdzi, że z art. 18 ust. 2 akapit pierwszy zaskarżonego rozporządzenia wynika, iż stosowanie tego rozporządzenia jest bezwzględnie uzależnione od wejścia w życie porozumienia JSP. Artykuł 89 tego porozumienia uzależnia wejście w życie tego aktu od złożenia trzynastego dokumentu ratyfikacyjnego lub aktu przystąpienia, w tym przez trzy państwa członkowskie, w których największa liczba patentów europejskich pozostawała w mocy w roku poprzedzającym rok, w którym porozumienie JSP zostało podpisane. Wynikałoby z tego, że skuteczność uprawnienia wykonywanego przez Unię w drodze zaskarżonego rozporządzenia zależy od woli państw członkowskich będących stronami porozumienia JSP.
- 93 W zarzucie siódmym Królestwo Hiszpanii podnosi, że art. 18 ust. 2 akapit drugi zaskarżonego rozporządzenia przyznaje państwom członkowskim możliwość jednostronnego podjęcia decyzji w kwestii stosowania do nich tego rozporządzenia. Jeżeli zatem państwo członkowskie postanowi nie ratyfikować porozumienia JSP, rozporządzenie to nie miałyby zastosowania do tego państwa i Jednolity Sąd Patentowy nie nabyłby wyłącznej właściwości do rozstrzygania w przedmiocie patentów europejskich o jednolitym skutku na jego terytorium, wobec czego patenty europejskie o jednolitym skutku nie wywoływałyby jednolitego skutku w odniesieniu do tego państwa członkowskiego, wskutek czego doszłoby do naruszenia zasad autonomii i jednolitego stosowania prawa Unii.
- 94 Parlament podnosi na wstępie, że związek między zaskarżonym rozporządzeniem a porozumieniem JSP stanowi nieodzowną przesłankę dla funkcjonowania patentów europejskich o jednolitym skutku i pozostaje bez uszczerbku dla prawa Unii. Porozumienie JSP spełnia dwa podstawowe warunki przestrzegania autonomii porządku prawnego Unii, ponieważ, po pierwsze, charakter kompetencji Unii i jej instytucji nie ulega zmianie, a po drugie, porozumienie to nie narzuca Unii ani jej instytucjom, przy wykonywaniu ich kompetencji wewnętrznych, żadnej szczególnej wykładni przepisów prawnych Unii zawartych we wspomnianym porozumieniu.
- 95 Ponadto powołanie Jednolitego Sądu Patentowego nie narusza żadnej z kompetencji Unii. Przede wszystkim uprawnienie do powołania wspólnego sądu w dziedzinie patentów i do zdefiniowania zakresu jego właściwości nadal należy do państw członkowskich i nie zostało powierzone Unii na zasadzie wyłączności. Następnie zaskarżone rozporządzenie wymaga wyraźnie, aby państwa członkowskie przyznały Jednolitemu Sądowi Patentowemu wyłączną właściwość. Owo rozporządzenie, oparte na art. 118 akapit pierwszy TFUE, wyraźnie zezwala państwom członkowskim na przyjmowanie w dziedzinie patentów przepisów ustanawiających odstępstwa od rozporządzenia nr 1215/2012. Ponadto prawodawca Unii wymaga, aby wejście w życie porozumienia JSP było uzależnione od wprowadzenia przez prawodawcę Unii do wspomnianego rozporządzenia niezbędnych zmian dotyczących związku między tym rozporządzeniem i rzeconym porozumieniem. Wreszcie szereg postanowień traktatu FUE uzależnia wejście w życie aktu prawa wtórnego Unii od zatwierdzenia go przez państwa członkowskie.

- 96 Parlament uważa ponadto, że odmowa ratyfikacji porozumienia JSP przez jedno z państw członkowskich, która pociągałaby za sobą niemożność stosowania zaskarżonego rozporządzenia na jego terytorium, stanowiłaby naruszenie art. 4 ust. 3 TUE. Zdaniem tej instytucji nawet gdyby założyć, że istnieje ryzyko dla jednolitego stosowania zaskarżonego rozporządzenia, to ryzyko takie byłoby uzasadnione z uwagi na konieczność zapewnienia skutecznej ochrony sądowej i przestrzegania zasady pewności prawa.
- 97 Rada wskazuje, że wybór polityczny prawodawcy polegał na tym, aby powiązać patent europejski o jednolitym skutku z funkcjonowaniem odrębnego organu sądowego, Jednolitego Sądu Patentowego, będącego gwarantem spójności orzecznictwa i pewności prawa. Nie ma żadnej przeszkody prawnej uniemożliwiającej wykreowanie między patentem europejskim o jednolitym skutku a Jednolitym Sądem Patentowym związku, który został wyjaśniony w motywach 24 i 25 zaskarżonego rozporządzenia. Zresztą w praktyce legislacyjnej można znaleźć więcej niż jeden przypadek, w którym stosowanie aktu Unii zostało uzależnione od zaistnienia zdarzenia zewnętrznego w stosunku do tego aktu. Co się tyczy liczby ratyfikacji koniecznych do wejścia w życie porozumienia JSP, ustalenie liczby trzynastu ratyfikacji jest przejawem woli państw członkowskich, aby zapewnić jak najszybsze powołanie jednolitego systemu ochrony patentowej i Jednolitego Sądu Patentowego.
- 98 Rada przypomina ponadto, że art. 18 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia przewiduje odstępstwo jedynie od art. 3 ust. 1 i 2 oraz art. 4 ust. 1 tego rozporządzenia, z takim skutkiem, że jednolity skutek patentu europejskiego jest ograniczony do państw członkowskich, które ratyfikowały porozumienie JSP, natomiast inne przepisy rozporządzenia mają zastosowanie do wszystkich uczestniczących państw członkowskich. Biorąc pod uwagę znaczenie związku między zaskarżonym rozporządzeniem a porozumieniem JSP, uznano, że chodzi o dodatkową gwarancję pełnego wywoływania skutków przez ten związek.
- 99 Interwenienci, którzy przedstawili uwagi w przedmiocie zarzutów szóstego i siódmego, popierają stanowisko Parlamentu i Rady.

Ocena Trybunału

- 100 Na wstępie należy zauważyć, iż dwie pierwsze części zarzutu szóstego mają na celu wykazanie z jednej strony, że postanowienia porozumienia JSP nie są zgodne z prawem Unii, a z drugiej strony, że uczestniczące państwa członkowskie nie mogą ratyfikować porozumienia JSP bez naruszenia swoich zobowiązań wynikających z prawa Unii.
- 101 Otóż należy przypomnieć, że w ramach skargi wniesionej na podstawie art. 263 TFUE Trybunałowi nie przysługuje właściwość do orzekania w przedmiocie legalności porozumienia międzynarodowego zawartego przez państwa członkowskie.
- 102 W ramach takiej skargi sąd Unii nie jest też właściwy do orzekania w przedmiocie legalności aktu przyjętego przez organ władzy krajowej (zob. podobnie wyrok *Liivimaa Lihaveis*, C-562/12, EU:C:2014:2229, pkt 48 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 103 Wynika stąd, że dwie pierwsze części zarzutu szóstego muszą zostać odrzucone jako niedopuszczalne.
- 104 Co się tyczy trzeciej części wspomnianego zarzutu, należy wskazać, że art. 18 ust. 2 akapit pierwszy zaskarżonego rozporządzenia stanowi, iż to ostatnie rozporządzenie stosuje się „od dnia 1 stycznia 2014 r. lub od dnia wejścia w życie [porozumienia JSP], w zależności od tego, która data jest późniejsza”.

- 105 Zgodnie z orzecznictwem Trybunału bezpośrednie stosowanie rozporządzenia, przewidziane w art. 288 akapit drugi TFUE, wymaga, by jego wejście w życie i stosowanie na korzyść podmiotów prawa lub przeciwko nim odbywało się bez jakichkolwiek środków dokonujących jego wdrożenia do prawa krajowego, chyba że dane rozporządzenie pozostawia w gestii państw członkowskich uchwalenie przepisów ustawowych, wykonawczych, administracyjnych czy finansowych niezbędnych do tego, by przepisy omawianego rozporządzenia mogły być skutecznie stosowane (zob. wyroki: Bussone, 31/78, EU:C:1978:217, pkt 32; a także ANAFE, C-606/10, EU:C:2012:348, pkt 72 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 106 Jest tak w niniejszym przypadku, ponieważ w celu sprawienia, by przepisy zaskarżonego rozporządzenia mogły być stosowane, prawodawca Unii pozostawił w gestii państw członkowskich z jednej strony przyjęcie określonych środków w ramach prawnych ustalonych przez KPE, a z drugiej strony podjęcie działań służących ustanowieniu Jednolitego Sądu Patentowego, który – jak zostało przypomniane w motywach 24 i 25 owego rozporządzenia – ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania patentu europejskiego o jednolitym skutku, spójności orzecznictwa i w rezultacie większej pewności prawa, a także opłacalności dla właścicieli patentu.
- 107 Jeżeli chodzi o podnoszony na poparcie zarzutu siódmego argument Królestwa Hiszpanii, zgodnie z którym art. 18 ust. 2 akapit drugi zaskarżonego rozporządzenia przyznaje państwom członkowskim możliwość jednostronnego podjęcia decyzji w kwestii stosowania do nich tego rozporządzenia, to opiera się on na założeniu, które jest błędne, ponieważ wspomniany przepis stanowi odstępstwo wyłącznie od art. 3 ust. 1 i 2 oraz art. 4 ust. 1 tego aktu, z wyłączeniem wszystkich pozostałych przepisów wspomnianego rozporządzenia. Takie częściowe i czasowe odstępstwo jest ponadto uzasadnione względami przypomnianymi w pkt 106 niniejszego wyroku.
- 108 Z powyższych uwag wynika, że zarzuty szósty i siódmy nie mogą podlegać uwzględnieniu.
- 109 Zważywszy na ogół powyższych rozważań, skargę należy w części odrzucić, a w pozostałym zakresie oddalić. Należy też oddalić wysuwane przez Królestwo Hiszpanii tytułem ewentualnym żądanie stwierdzenia częściowej nieważności zaskarżonego rozporządzenia.

W przedmiocie kosztów

- 110 Zgodnie z art. 138 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Parlament i Rada wniosły o obciążenie Królestwa Hiszpanii kosztami, a to ostatnie przegrało sprawę, należy postanowić, że to państwo członkowskie pokryje, poza własnymi kosztami, koszty poniesione przez Parlament i Radę.
- 111 Na podstawie art. 140 § 1 regulaminu postępowania państwa członkowskie i instytucje interweniujące w sprawie pokrywają własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Skarga zostaje w części odrzucona, a w pozostałym zakresie oddalona.**
- 2) **Królestwo Hiszpanii ponosi, poza własnymi kosztami, koszty poniesione przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej.**
- 3) **Królestwo Belgii, Republika Czeska, Królestwo Danii, Republika Federalna Niemiec, Republika Francuska, Wielkie Księstwo Luksemburga, Węgry, Królestwo Niderlandów, Królestwo Szwecji, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz Komisja Europejska pokrywają własne koszty.**

Podpisy